

Zamestnávateľia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu

Súhrnná správa o účasti zástupcov stavovskej alebo profesijnej organizácie na teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, absolventskej skúške alebo záverečnej skúške.

Štátny inštitút odborného vzdelávania (čiastková aktivita 2.1.5.) v súvislosti s národným projektom „Rozvoj stredného odborného vzdelávania“ vypracoval na základe správ o účasti zástupcu stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie na ukončovaní štúdia na stredných odborných školách v školskom roku 2013/2014, ktoré predložili stavovské a profesijné organizácie súhrnnú správu.

Pre získanie údajov za účelom vypracovania súhrnnej správy stavovské organizácie a profesijné organizácie, v súlade s čl. 6 ods. 4 „Metodiky účasti zástupcu stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie na teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, absolventskej skúške alebo záverečnej skúške“ predložili správy o ich účasti na ukončovaní štúdia, uviedli kvantitatívne ukazovatele vo vzťahu k jednotlivým odborom vzdelávania, predložili návrhy a odporúčania smerujúce k zlepšeniu koordinácie odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce.

Metodika bola schválená Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR v súlade s § 3 ods. 1 písm. d) v spojení s § 5 ods. 3 písm. l) zákona č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Metodika upravuje účasť zástupcu vecne príslušnej stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie k jednotlivým študijným odborom na teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, absolventskej skúške alebo záverečnej skúške. Metodika zároveň upravuje súčinnosť stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie s obvodným úradom v sídle kraja a so strednou odbornou školou.

Štátny inštitút odborného vzdelávania v rámci národného projektu úzko spolupracuje s nasledovnými profesijnými a stavovskými organizáciami:

- Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR)
- Slovenská potravinárska a poľnohospodárska komora (SPPK)
- Slovenská lesnícka komora (SLsK)
- Slovenská obchodná a priemyselná komora (SOPK)
- Slovenská živnostenská komora (SŽK)
- Republiková únia zamestnávateľov (RÚZ).

...aby každý absolvent mal uplatnenie

Zamestnávateľia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu

V prílohe č. 1 uvádzame vecnú pôsobnosť stavovských organizácií a profesijných organizácií v oblasti odborného vzdelávania a prípravy k učebným odborom a študijným odborom v ich pôsobnosti. Tabuľka tiež uvádza počty stredných odborných škôl s odbormi štúdia a počty žiakov v príslušných odboroch štúdia vo vecnej pôsobnosti organizácie aj v grafickom vyjadrení.

Účasť stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie na ukončovaní štúdia žiaka nadväzuje na ich predchádzajúce pôsobenie v oblasti tvorby obsahu a procesu odborného vzdelávania a prípravy. Účasťou stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie na ukončovaní štúdia žiaka sa zabezpečuje koordinácia odborného vzdelávania a prípravy z hľadiska výstupu zodpovedajúcemu požiadavkám stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie v súlade s potrebami trhu práce.

Z údajov dodaných profesijnými a stavovskými organizáciami aktivita 2.1.5. zisťovala mieru účasti zástupcov stavovských organizácií a profesijných organizácií na maturitných, záverečných a absolventských skúškach.

Tabuľka č. 1	1	2	3	4
Názov SaPO	Počet SOŠ, na ktorých sa konali maturitné, záverečné, absolventské skúšky ¹ / počet odborov štúdia	Počet SOŠ, na ktorých sa zástupcovia SaPO zúčastnili na ukončovaní štúdia	Počet delegovaných zástupcov na ukončovaní štúdia	Počet absolvovaných ukončení štúdia v %
AZZZ SR	98 / 49	22	41	22,44
SPPK a SLsK	96 / 84	41	41	42,70
SOPK	260 / 64	82	absencia údajov	31,53
SŽK	53 / 94	10	absencia údajov	18,86
RÚZ	301 / 75	43	75	14,28

Účasť zástupcov stavovských organizácií a profesijných organizácií (SaPO) na maturitných skúškach (tabuľka č. 2):

Tabuľka č. 2	1	2	3
--------------	---	---	---

¹ Celkový počet stredných odborných škôl bol určený z verejne dostupných údajov na internetovej doméne www.cvtisr.sk, na ktorej sú zverejnené všetky stredné odborné školy spolu s učebnými odbormi, ako aj druhom ukončovania štúdia. Z predmetného zoznamu boli vyselektované stredné odborné školy, na ktorých sa štúdium ukončuje formou záverečnej skúšky, maturitnej skúšky a absolventskej skúšky.

Zamestnávateľia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu

Názov SaPO	Počet maturitných skúšok na SOŠ /počet absolventov/	Počet maturitných skúšok, na ktorých sa zástupcovia SaPO zúčastnili	Počet absolvovaných maturitných skúšok v %
AZZZ SR	251	251	100
SPPK a SLsK	1 011	39	3,85
SOPK	5745	115	2,0
SŽK	1147	0	0
RÚZ	15 158	20	0,13

Účast' zástupcov stavovských a profesijných organizácií (SaPO) na záverečných skúškach (tabuľka č. 3):

Tabuľka č. 3	1	2	3
Názov SaPO	Počet záverečných skúšok na SOŠ/počet absolventov	Počet záverečných skúšok, na ktorých sa zástupcovia SaPO	Počet absolvovaných záverečných skúšok v %
AZZZ SR	0	0	0
SPPK a SLsK	809	17	2,10
SOPK	2426	151	6,22
SŽK	21	21	100
RÚZ	4472	69	1,54

Účast' zástupcov stavovských a profesijných organizácií (SaPO) na absolventských skúškach (tabuľka č. 4):

Tabuľka č. 4	1	2	3
Názov SaPO	Počet absolventských skúšok na SOŠ/počet absolventov	Počet absolventských skúšok, na ktorých sa zástupcovia SaPO zúčastnili	Počet absolvovaných absolventských skúšok v %
AZZZ SR	13	13	100
SPPK a SLsK	29	0	0
SOPK	16	2	12,5
SŽK	45	0	0
RÚZ	182	0	0

...aby každý absolvent mal uplatnenie

Zamestnávatelia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu

Celkový počet maturitných skúšok, záverečných skúšok a absolventských skúšok za školský rok 2013/2014 bol definovaný na základe počtu absolventov v školskom roku 2013/2014.

Slovenská lesnícka komora úzko spolupracuje so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou vzhľadom na skutočnosť, že odbory s lesníckym zameraním patria do skupiny študijných a učebných odborov č. 42 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka I a č. 45 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II. Obidve skupiny odborov patria, do vecnej pôsobnosti Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory v spolupráci so Slovenskou lesníckou komorou. Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora vypracovala jednu spoločnú súhrnnú správu o účasti svojich zástupcov na ukončení štúdia na stredných odborných školách za všetky skupiny odborov, ktoré má vo svojej vecnej pôsobnosti.

Republiková únia zamestnávateľov uvádza, že v kvantitatívnych ukazovateľoch o účasti na ukončovaní štúdia sú zahrnutí len zástupcovia, ktorých sama delegovala. Do skúšobných komisií pre záverečné skúšky a maturitné skúšky pre odbory, ktoré vecne spadajú pod Republikovú úniu zamestnávateľov delegovala po vzájomnej dohode svojich zástupcov aj ostatné stavovské a profesijné organizácie (SOPK, SŽK), ktorí sú v tejto správe nie zahrnutí.

Napriek predloženým neúplným údajom je z tabuľky č. 1 zrejmé, že účasť zástupcov profesijných a stavovských organizácií na ukončovaní štúdia bola v školskom roku 2013/2014 veľmi nízka, čo znevýhodňuje vyhodnocovanie získaných údajov klasickými štatistickými metódami.

Účasť zástupcov profesijných alebo stavovských organizácií na maturitných skúškach

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR (AZZZ SR) sa zúčastnila na maturitných skúškach, kde ukončovalo štúdium 251 absolventov. Delegovaní zástupcovia AZZZ SR vo svojich správach zhodnotili, že zručnosti žiakov a využívanie odbornej terminológie boli počas maturitnej skúšky ale aj záverečnej skúšky na veľmi dobrej úrovni. Učebné pomôcky boli využívané vhodne, v dostatočnom rozsahu a v závislosti od riešeného zadania. Na praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa delegovaní zástupcovia AZZZ SR nezúčastnili. Na maturitných ale aj záverečných skúškach boli delegovaní zástupcovia platnými členmi skúšobných komisií, bolo im umožnené klásť otázky, ako ak aktívne sa podieľať na klasifikácii a na celkovom hodnotení žiakov.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora sa spolu so Slovenskou lesníckou komorou zúčastnila na 39 maturitných skúškach, ktoré sa uskutočnili na stredných odborných školách vyučujúcich odbory, ktoré patria do jej pôsobnosti, kde ukončovalo štúdium 1 011 absolventov. Delegovaní zástupcovia SPPK zhodnotili, že zručnosti žiakov a využívanie odbornej terminológie boli počas maturitnej skúšky ale aj záverečnej skúšky v priemere dobré, učebné pomôcky boli využívané vhodne, v dostatočnom rozsahu a v závislosti od riešeného zadania. Na praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa nezúčastnili 6 delegovaní zástupcovia AZZZ SR. Hodnotenie odbornej úrovne v praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky väčšina delegovaných

...aby každý absolvent mal uplatnenie

Zamestnávateľia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu

zástupcov hodnotila stupňom 4. Všetci delegovaní zástupcovia uviedli, že na maturitných ale aj záverečných skúškach boli platnými členmi skúšobných komisií, bolo im umožnené klásť otázky, ako ak aktívne sa podieľať na klasifikácii a na celkovom hodnotení žiakov.

Slovenská obchodná a priemyselná komora sa zúčastnila na 115 maturitných skúškach, ktoré sa uskutočnili na stredných odborných školách vyučujúcich odbory, ktoré patria do jej pôsobnosti. Na stredných školách, ktoré patria do pôsobnosti slovenskej obchodnej a priemyselnej komory ukončovalo štúdium 5 745 absolventov. Delegovaní zástupcovia v rámci hodnotenia kvalitatívnych ukazovateľov vo vzťahu k jednotlivým odborom vzdelávania konštatovali, že úroveň a vyjadrovacie schopnosti žiakov stredných odborných škôl sú slabé, odbornú úroveň žiakov hodnotili stupňom dobrý, v niektorých prípadoch chválitebný. Delegovaní zástupcovia zdôrazňujú účasť odborníka z praxe na ukončovaní štúdia za nevyhnutnosť.

Slovenská živnostenská komora nepredložila údaje, ktoré by preukazovali mieru účasti zástupcov tejto komory na maturitných skúškach. Na stredných odborných školách patriacich do pôsobnosti Slovenskej živnostenskej komory ukončovalo štúdium maturitou 1 147 absolventov. Delegovaní zástupcovia v rámci hodnotenia kvalitatívnych ukazovateľov vo vzťahu k jednotlivým odborom vzdelávania konštatovali, že pokiaľ ide o hodnotenie zručností žiakov a využívanie odbornej terminológie, tieto hodnotili v priemere chválitebne, využívanie učebných pomôcok a celkové hodnotenie odbornej úrovne žiakov ako dobré.

Republiková únia zamestnávateľov sa zúčastnila na 20 maturitných skúškach. Na stredných odborných školách, ktoré patria do pôsobnosti RÚZ ukončilo štúdium maturitnou skúškou 15 158 absolventov. Celkove sa na ukončovaní štúdia zúčastnilo 75 delegovaných zástupcov RÚZ. Delegovaní zástupcovia v rámci hodnotenia kvalitatívnych ukazovateľov vo vzťahu k jednotlivým odborom vzdelávania konštatovali, že kvalitatívne hodnotenie má vyššiu výpovednú hodnotu ako v minulom školskom roku, zručnosť žiakov, odborná úroveň, využívanie odbornej terminológie ako aj využívanie učebných pomôcok boli hodnotené pozitívne. Všetci delegovaní zástupcovia uviedli, že na maturitných ale aj záverečných skúškach boli platnými členmi skúšobných komisií, bolo im umožnené klásť otázky, ako ak aktívne sa podieľať na klasifikácii a na celkovom hodnotení žiakov.

Účasť zástupcov profesijných alebo stavovských organizácií na záverečných skúškach

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR sa záverečných skúšok nezúčastnila.

Slovenská potravinárska a poľnohospodárska komora sa spolu so Slovenskou lesníckou komorou zúčastnila na 17 záverečných skúškach, ktoré sa uskutočnili na stredných odborných školách vyučujúcich odbory, ktoré patria do jej pôsobnosti. Na stredných odborných školách v jej pôsobnosti ukončovalo štúdium 809 žiakov.

...aby každý absolvent mal uplatnenie

Zamestnávateľia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu

Slovenská obchodná a priemyselná komora sa zúčastnila na 151 záverečných skúškach. Na stredných odborných školách v pôsobnosti SOPK ukončilo štúdium záverečnou skúškou 2 426 žiakov.

Slovenská živnostenská komora sa zúčastnila na 21 záverečných skúškach, ktoré ukončilo 21 žiakov v učebných odboroch patriacich do pôsobnosti SŽK.

Republiková únia zamestnávateľov sa zúčastnila 69 záverečných skúšok. Učebné odbory, ktoré patria do pôsobnosti RÚZ ukončilo 4 472 žiakov.

Všetci nominovaní zástupcovia stavovských organizácií a profesijných organizácií zhodne konštatovali, že na maturitných a záverečných skúškach boli platnými členmi skúšobných komisií, mohli klásť otázky ale aj aktívne sa podieľať na klasifikácii a na celkovom hodnotení žiakov

Účast' zástupcov profesijných alebo stavovských organizácií na absolventských skúškach

Z predložených správ stavovských a profesijných organizácií je zrejmé, že ich nominovaní zástupcovia sa absolventských skúšok na stredných odborných školách, patriacich do ich pôsobnosti zúčastnili v dvoch prípadoch, a to Slovenská obchodná a priemyselná komora na 2 absolventských skúškach a Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR na 13 absolventských skúškach. Absolventské skúšky absolvovalo 285 absolventov.

Z vyššie uvedených štatistických údajov vyplýva, že účasť zástupcov profesijných a stavovských organizácií na ukončení štúdia na stredných odborných školách je veľmi nízka. Uvedené je zrejme spôsobené skutočnosťou, že účasť zástupcov profesijných a stavovských organizácií je v metodike uvedená ako „možnosť“ a nie ako povinnosť.

Návrhy a odporúčania zástupcov stavovských a profesijných organizácií smerujúce k zlepšeniu koordinácie odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce:

Z predložených správ o účasti zástupcu stavovských a profesijných organizácií na ukončovaní štúdia zhodne všetci navrhujú a odporúčajú:

- Vykonávať odbornú prípravu žiakov u zamestnávateľa. Zamestnávateľ by mal vstupovať do obsahu vzdelávania a implementovať potrebné učivo z praxe do školských vzdelávacích programov.
- Žiakov stredných odborných škôl zapájať do produktívnej práce, zvýšiť záujem firiem o svojich budúcich zamestnancov.
- Uskutočňovať náborové akcie žiakov do učebných odborov, zvýšiť motiváciu žiakov k štúdiu a príprave na budúce povolanie.

...aby každý absolvent mal uplatnenie

Zamestnávatelia združení v Rade vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu

- Potrebu popularizácie učebných odborov stredných odborných škôl už v prostredí základného školstva a tým podporiť vyšší záujem rodičov aj žiakov o potrebné študijné odbory.
- Pre žiakov stredných odborných škôl zabezpečovať odborné exkurzie, prednášky a návštevy výrobných podnikov.
- Intenzívnejšie prepojenie školy s odborníkmi z praxe, viac ich zapájať do vyučovacieho procesu, viac prepájať teóriu s aktuálnou/súčasnou praxou.
- Zvýšiť motiváciu žiakov o absolvovanie individuálnych praxí.
- Modernizovať praktické učebne, laboratóriá, vybaviť školy modernejšou strojovou technikou bežne používanou v praxi, didaktickými a praktickými pomôckami, univerzálnymi aj špecializovanými strojmi, diagnostikou napr. v opravárstve. modernizovať pracoviská praktickej výučby.
- Uľahčiť spoluprácu školy s podnikateľskými subjektmi pre lepšie uplatnenie absolventov do praxe.
- Upraviť prísnejšie kritéria pre prijímanie absolventov základných škôl na stredné odborné školy.

Záver

Zo správ predložených stavovskými a profesijnými organizáciami o ich účasti na ukončovaní štúdia vyplýva, že účasť je veľmi nízka. O tejto skutočnosti svedčí fakt, že len malá časť delegovaných zástupcov sa reálne zúčastnila maturitných, záverečných a absolventských skúšok na stredných odborných školách. Uvedené je zrejme spôsobené dobrovoľnosťou a nie povinnosťou účasti zástupcov stavovských a profesijných organizácií na ukončovaní štúdia, ako to vyplýva z „Metodiky účasti zástupcu stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie na teoretickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, absolventskej skúšky alebo záverečnej skúšky“.

Príloha 1

Vecná pôsobnosť stavovských a profesijných organizácií v oblasti odborného vzdelávania a prípravy

Predkladá: Ing. Robert Schmidt

v.z.: Július Hron

Dňa: 31.10.2014

...aby každý absolvent mal uplatnenie